

Установа адукацыі
“Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт
імя Максіма Танка”

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Прарэктар па вучэбнай рабоце

У.У. Шлыкаў

Рэгістрацыйны № УД-26-2/16 2016 уч.

**ТЭОРЫЯ І ПРАКТЫКА
АРГАНІЗАЦЫІ ЭКСКУРСІЙНА-КРАЯЗНАЎЧАЙ РАБОТЫ**

Вучэбная праграма ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай
дысцыпліне для спецыяльнасці:

1-02 01 03 Гісторыя і экскурсійна-краязнаўчая работа

2016 г.

Вучэбная праграма складзена на аснове адукацыйнага стандарта “Вышэйшая адукацыя. Першая ступень”, зацверджанага 25 ліпеня 2016 г., рэгістрацыйны № 69

СКЛАДАЛЬНІК

А.А. Корзюк, загадчык кафедры ўсеагульнай гісторыі і методыкі выкладання гісторыі ўстановы адукацыі “Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка”, кандыдат педагагічных навук, дацэнт

РЭЦЭНЗЕНТЫ:

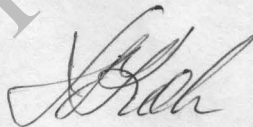
С.В. Паноў, прафесар кафедры гісторыка-культурнай спадчыны Беларусі Дзяржаўнай установы адукацыі “Рэспубліканскі інстытут вышэйшай школы”, кандыдат педагагічных навук, дацэнт;

В.Л. Лазіцкі, дацэнт кафедры гуманітарных навук, філасофіі і права ўстановы адукацыі “Палескі дзяржаўны ўніверсітэт”, кандыдат педагагічных навук, дацэнт

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

Кафедрай усеагульнай гісторыі і методыкі выкладання гісторыі ўстановы адукацыі “Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка” (пратакол № 3 ад 29 верасня 2016 г.);

Загадчык кафедры

А.А. Корзюк

Навукова-метадычным саветам установы адукацыі “Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка” (пратакол № 1 ад 15 лістапада 2016 г.);

Афармленне вучэбнай праграмы і суправаджаючых яе матэрыялаў дзеючым патрабаванням Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь адпавядае.

Метадыст

вучэбна-метадычнага ўпраўлення

Г.В. Вінаградава

Установа адукацыі
“Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт
імя Максіма Танка”

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Прарэктар па вучэбнай рабоце

_____ У.У. Шлыкаў

Рэгістрацыйны № УД-_____/уч.

**ТЭОРЫЯ І ПРАКТЫКА
АРГАНІЗАЦЫІ ЭКСКУРСІЙНА-КРАЯЗНАЎЧАЙ РАБОТЫ**

**Вучэбная праграма ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай
дысцыпліне для спецыяльнасці:**

1-02 01 03 Гісторыя і экскурсійна-краязнаўчая работа

2016 г.

Вучэбная праграма складзена на аснове адукацыйнага стандарта “Вышэйшая адукацыя. Першая ступень”, зацверджанага 25 ліпеня 2016 г., рэгістрацыйны № 69

СКЛАДАЛЬНІК

А.А. Корзюк, загадчык кафедры ўсеагульнай гісторыі і методыкі выкладання гісторыі ўстановы адукацыі “Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка”, кандыдат педагагічных навук, дацэнт

РЭЦЭНЗЕНТЫ:

С.В. Паноў, прафесар кафедры гісторыка-культурнай спадчыны Беларусі Дзяржаўнай установы адукацыі “Рэспубліканскі інстытут вышэйшай школы”, кандыдат педагагічных навук, дацэнт;

В.Л. Лазіцкі, дацэнт кафедры гуманітарных навук, філасофіі і права ўстановы адукацыі “Палескі дзяржаўны ўніверсітэт”, кандыдат педагагічных навук, дацэнт

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

Кафедрай усеагульнай гісторыі і методыкі выкладання гісторыі ўстановы адукацыі “Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка” (пракакол № 3 ад 29 верасня 2016 г.);

Загадчык кафедры

А.А. Корзюк

Навукова-метадычным саветам установы адукацыі “Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка” (пракакол № 1 ад 15 лістапада 2016 г.);

Афармленне вучэбнай праграмы і суправаджаючых яе матэрыялаў дзеючым патрабаванням Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь адпавядае.

Метадыст

вучэбна-метадычнага ўпраўлення

Г.В. Вінаградава

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Вучэбная праграма па вучэбнай дысцыпліне “Тэорыя і практыка арганізацыі экскурсійна-краязнаўчай работы” распрацавана ў адпаведнасці з патрабаваннямі адукацыйнага стандарту вышэйшай адукацыі першай ступені па спецыяльнасці 1-02 01 03 “Гісторыя і экскурсійна-краязнаўчая работа”.

Тэорыя і практыка арганізацыі экскурсійна-краязнаўчай работы – комплексная дысцыпліна, якая адносіцца да цыклу спецыяльных дысцыплін. У яе змесце асвятляюцца асноўныя палажэнні тэорыі і практыкі арганізацыі экскурсійнай і краязнаўчай работы ва ўстановах агульнай сярэдняй і дадатковай адукацыі як адной са складнікаў адукацыйнага працэсу па гісторыі Беларусі. Вывучэнне дадзенай дысцыпліны з’яўляецца неабходным для якасцвай падрыхтоўкі спецыялістаў у галіне экскурсійна-краязнаўчай работы.

Вучэбная дысцыпліна “Тэорыя і практыка арганізацыі экскурсійна-краязнаўчай работы” забяспечвае падрыхтоўку кваліфікаванага настаўніка гісторыі, які валодае грунтоўнымі ведамі ў галіне тэорыі экскурсійнай справы, умее вызначаць і выкарыстоўваць найбольш эфектыўныя метады, формы і сродкі арганізацыі экскурсійна-краязнаўчай работы ў ходзе вучэбнай, пазакласнай і пазашкольнай работы з вучнямі па вучэбнаму прадмету “Гісторыя Беларусі”.

Тэорыя і практыка арганізацыі экскурсійна-краязнаўчай работы непасрэдным чынам звязана з такімі вучэбнымі дысцыплінамі, як “Педагогіка”, “Псіхалогія”, “Гісторыя Беларусі”, “Метадыка выкладання гісторыі”, “Асновы экскурсознаўства”, “Гісторыка-культурная спадчына Беларусі” і інш. Такім чынам, вялікае значэнне ў авалоданні ведамі па метадыцы арганізацыі экскурсійна-краязнаўчай работы мае ажыццяўленне міждысцыплінарнага падыходу.

Мэта вучэбнай дысцыпліны “Тэорыя і практыка экскурсійна-краязнаўчай дзейнасці” – забяспечыць авалоданне асновамі сучаснай тэорыі і практыкі арганізацыі экскурсійна-краязнаўчай работы і стварыць умовы для авалодання прафесійнымі кампетэнцыямі, неабходнымі будучым настаўнікам для арганізацыі эфектыўнай экскурсійна-краязнаўчай работы прадмету ў сярэдняй школе.

Дадзеная мэта вырашаецца праз рэалізацыю наступных задач:

1. Вывучэнне арганізацыйна-прававых асаблівасцяў і засваенне тэарэтычных асноў экскурсійна-краязнаўчай работы ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі.

2. Фарміраванне ведаў аб сучасных тэхналогіях і змесце арганізацыі экскурсійна-краязнаўчай работы з вучнямі і набыццё практычных навыкаў іх выкарыстання.

3. Вызначэнне найбольш эфектыўных метадаў, сродкаў, арганізацыйных форм арганізацыі экскурсійна-краязнаўчай работы з вучнямі і авалоданне прыёмамі іх прымянення ў адукацыйным працэсе.

Вывучэнне вучэбнай дысцыпліны павінна забяспечыць фарміраванне ў студэнтаў наступных акадэмічных, сацыяльна-асобасных і прафесійных кампетэнцый.

Патрабаванні да акадэмічных кампетэнцый

Студэнт павінен:

АК-1. Умець прымяняць базавыя навукова-тэарэтычныя веда для вырашэння тэарэтычных і практычных задач.

АК-2. Валодаць метадамі навукова-педагагічнага даследавання.

Патрабаванні да сацыяльна-асобасных кампетэнцый

Студэнт павінен:

САК-1. Валодаць якасцямі грамадзянскасці.

Патрабаванні да прафесійных кампетэнцый

Студэнт павінен быць здольны:

ПК-1. Кіраваць вучэбна-пазнавальнай і вучэбна-даследчай дзейнасцю навучэнцаў.

ПК-2. Выкарыстоўваць аптымальныя метады, формы і сродкі навучання.

ПК-3. Арганізоўваць і праводзіць вучэбныя заняткі розных відаў і форм.

ПК-18. Арганізоўваць цэласны адукацыйны працэс з улікам сучасных адукацыйных тэхналогій і педагагічных інавацый.

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны студэнт павінен ведаць:

- формы і метады арганізацыі экскурсійна-краязнаўчай работы;
- методыку распрацоўкі заданняў, маршрутаў, справаздачнай дакументацыі.

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны студэнт павінен умець:

- выбраць накірунак краязнаўчага пошуку;
- арганізаваць работу вучняў і моладзі па накірунку краязнаўчага пошуку.

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны студэнт павінен валодаць:

- асноўнымі прынцыпамі і метадамі арганізацыі экскурсійна-краязнаўчай работы;
- метадамі, формамі і сродкамі аптымізацыі, рацыяналізацыі і інтэнсіфікацыі адукацыйнага працэсу.

Асноўнымі метадамі (тэхналогіямі) навучання, якія адэкватна адказваюць мэтам вывучэння дадзенай вучэбнай дысцыпліны, з'яўляюцца:

- праблемнае навучанне (праблемнае выкладанне, часткова-пошукавы і даследчыцкі метады);
- тэхналогія навучання як вучэбнага даследавання;
- камунікатыўныя тэхналогіі, якія заснаваны на актыўных і інтэрактыўных формах і метадах навучання;
- праектныя тэхналогіі, якія выкарыстоўваюцца для праектавання канкрэтных вынікаў вучэбнай дзейнасці студэнтаў;
- гульнявыя тэхналогіі (дзелавыя, ролевыя, імітацыйныя гульні і г.д.).

На вывучэнне вучэбнай дысцыпліны “Тэорыя і практыка арганізацыі экскурсійна-краязнаўчай работы” адведзена 358 гадзін (9,5 з.а.), з іх 142 гадзіны – аўдыторныя заняткі (56 гадзін – лекцыі, 56 гадзін – семінары). На самастойную работу адводзіцца 144 гадзіны.

На кіруемую самастойную работу па вучэбнай дысцыпліне адводзіцца 30 гадзін, з іх 14 гадзін лекцый, 16 гадзін семінарскіх заняткаў.

Бягучая атэстацыя праводзіцца ў адпаведнасці з вучэбным планам па спецыяльнасці ў форме заліка (2 семестры) і экзамена (4, 5 семестры).

Вучэбным планам адводзіцца 40 гадзін (1 з.а.) на выкананне курсавой работы ў 7 семестры.

РАЗМЕРКАВАННЕ БЮДЖЭТУ ВУЧЭБНАГА ЧАСУ

Назва вучэбнай дысцыпліны	Семестр	Колькасць гадзін вучэбных заняткаў							Самастойная (пазаўдзельная) работа	Форма цяжучай атэстацыі
		Усяго	Аўдыторных	З іх:						
				Лекцыі	Практычныя	Семінары	Лабараторныя	КСР		
Навукова-метадычныя асновы арганізацыі экскурсійна-краязнаўчай работы	2	58	32	10	-	10	-	12		залік
Асновы музеязнаўства	4	160	60	30	-	22	-	8		экзамен
Методыка арганізацыі экскурсійна-краязнаўчай работы	5	140	50	16	-	24	-	10		экзамен
Усяго гадзін		358	142	56	-	56	-	30	144	

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

Раздзел I. Навукова-метадычныя асновы арганізацыі экскурсійна-краязнаўчай работы

Тэма 1. Экскурсійна-краязнаўчая работа ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі. Прынцыпы, метады і формы арганізацыі экскурсійна-краязнаўчай работы. Яе сувязь з адукацыйна-выхаваўчым працэсам. Планаванне экскурсійна-краязнаўчай работы.

Тэма 2. Выбар тэматыкі краязнаўчага пошуку. Збор і назапашванне настаўнікам гісторыі краязнаўчага матэрыялу. Вывучэнне крыніц інфармацыі краязнаўчага пошуку.

Тэма 3. Галоўныя накірункі арганізацыі краязнаўчай работы ў школе. Вывучэнне гісторыі сям'і, школы, бліжэйшай мясцовасці. Экскурсійная работа ў турысцкай дзейнасці вучняў. Методыка складання турысцка-краязнаўчых маршрутаў.

Тэма 4. Экскурсійна-краязнаўчая работа ў праектнай дзейнасці вучняў. Распрацоўка пошукавых заданняў па розных напрамках краязнаўчага пошуку: гістарычных і малюнічых месцаў, помнікаў прыроды і культуры, прыродаахоўных аб'ектаў. Афармленне дакументацыі па выніках пошуку.

Тэма 5. Экскурсійна-краязнаўчая работа ў турысцкай дзейнасці вучняў. Экскурсійнае абслугоўванне як складнік турыстычнага абслугоўвання вучняў. Характарыстыка турысцкіх паслуг. Індывідуальныя і групавыя туры. Віды тураў у залежнасці ад асноўнай мэты: пазнавальныя, рэкрэацыйныя, аздараўляльныя, аматарскія, забаўляльныя, азнаямленчыя, спецыялізаваныя.

Тэма 6. Інфармацыйна-камп'ютарныя тэхналогіі ў арганізацыі экскурсійна-краязнаўчай работы. Тэхнічныя сродкі, выкарыстоўваемыя ў экскурсійнай дзейнасці. Выкарыстанне камп'ютарных праграм, інтэрнэт-рэсурсаў, электронных бібліятэк. Завочная (віртуальная) экскурсія, методыка яе падрыхтоўкі і правядзення. Складанне краязнаўчых слоўнікаў, даведнікаў, буклетаў, прэзентацый.

Тэма 7. Экскурсійныя рэсурсы і краязнаўчы патэнцыял Рэспублікі Беларусь для арганізацыі экскурсійна-краязнаўчай работы ў адукацыйным працэсе па гісторыі. Памятныя месцы, помнікі прыроды, гісторыі і культуры. Выяўленне экскурсійных магчымасцяў свайго края, іх вывучэнне і выкарыстанне ў краязнаўчай дзейнасці.

Раздзел II. Асновы музейзнаўства

Тэма 1. Музейзнаўства як навуковая дысцыпліна. Аб'ект, прадмет і метады музейзнаўства. Музейзнаўства як міждысцыплінарная навука.

Гістарычныя, тэарэтычныя, крыніцазнаўчыя і прыкладныя складнікі музеязнаўства. Адаптуванне станаўлення і развіцця музеялагічных ведаў у вучэбнай і навуковай літаратуры.

Тэма 2. Гістарыяграфія музеязнаўства. Навуковая, вучэбная, даведачная і перыядычная літаратура па музеях і музеязнаўству. Манаграфіі. Зборнікі артыкулаў савецкіх і сучасных расійскіх аўтараў. Выданні вучэбнага характару. Навуковая і вучэбная літаратура па музеязнаўстве ў Рэспубліцы Беларусь.

Тэма 3. Гісторыя музейнай справы ў Беларусі.

Зараджэнне музейнай справы ў XI — пачатку XX ст. Перадмузейнае збіральніцтва і прыватнае калекцыянаванне да сярэдзіны XIX ст. Старажытнабеларускае збіральніцтва. Княжацкія і манастырскія зборы старажытнасцяў. Скарбніца вялікіх князёў літоўскіх у Вільні. Узнікненне збору Радзівілаў у Нясвіжскім замку. Зборы Сапетаў, Астрожскіх. Ідэалогія Асветніцтва і развіццё прыватнага збіральніцтва ў Беларусі. Музеі навучальных устаноў на беларускіх землях у другой палове XVIII ст. Элементы ваенных калекцый у магнацкіх зборах (Нясвіж, Дзярэчын і інш.). Мастацкія галерэі і натуральныя зборы І. Хрытовіча, А. Тызенгаўза. Росквіт прыватных калекцый у Беларусі ў першай палове XIX ст. Браты Я. і К. Тышкевічы. Роля прыватнага збіральніцтва ў Беларусі ва ўмовах адсутнасці агульнадаступных музеяў. Калекцыя М. Румянцава ў Гомельскім палацы. Стварэнне і дзейнасць сельскагаспадарчага музея ў Горы-Горацкім земляробчым інстытуце. Узнікненне Віленскага музея старажытнасцей і яго роля ў захаванні і папулярызацыі нацыянальнай гісторыка-культурнай спадчыны. Дзейнасць навуковых і царкоўна-археалагічных таварыстваў, архіўных камісій, зямстваў, навучальных устаноў па стварэнні музеяў у канцы XIX – пачатку XX ст. Роля інтэлігенцыі ў развіцці музейнай справы. Дзейнасць Ф.Р. Раманава. Прыватнае збіральніцтва: І. Луцкевіч, В. Федаровіч, Э. Гутэн-Чапскі, А. Ельскі, Р. Татур. Музейная сетка Беларусі напярэдадні I Сусветнай вайны.

Станаўленне музейнай справы ў 1917—1941 гг. Першыя заканадаўчыя акты савецкага ўрада ў галіне музейнай справы. Стварэнне дзяржаўнага музейнага фонду. Заканадаўчая база і арганізацыйнае кіраўніцтва музейнай дзейнасцю ў БССР. Беларускі дзяржаўны музей і яго аддзяленні. Музеі і краязнаўчы рух. Першы Усерасійскі музейны з’езд і яго ўплыў на развіццё музейнай справы ў СССР. Звядзенне задач музейнай дзейнасці да задач палітасветы. Ідэалагізацыя і палітызацыя музейнай справы. Дзяржаўныя музеі БССР. Грамадскія краязнаўчыя музеі. Музеі і музейная справа ў Заходняй Беларусі.

Развіццё музейнай справы ў 1944–1991 гг. Страты музеяў БССР у час Вялікай Айчыннай вайны. Стварэнне Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны, Дзяржаўнага літаратурнага музея Я. Купалы, аднаўленне Дзяржаўнага мастацкага музея БССР і інш. Роля і месца ваенна-патрыятычнай тэматыкі ў камплектаванні музейных калекцый. Адкрыццё Музея абароны Брэсцкай крэпасці. Мемарыяльныя музеі. Дзяржаўны музей БССР – галоўны цэнтр па вывучэнні гісторыка-культурнай і прыроднай спадчыны рэспублікі. Дзяржаўны музей гісторыі рэлігіі і атэізму, Беларускі дзяржаўны музей народнай архітэктуры і побыту, Музей старажытнабеларускай культуры АН БССР, Веткаўскі раённы краязнаўчы музей. Аб'яднанне літаратурных музеяў БССР. Музей гісторыі тэатральнай і музычнай культуры. Музеі-запаведнікі. Найбуйнейшыя ведамасныя і грамадскія музеі. Музейны фонд Беларусі.

Музейная справа у Беларусі на мяжы XX і XXI ст. Дзейнасць музеяў Рэспублікі Беларусь ва ўмовах дзяржаўнага гавярэнніцтва. Пераацэнка сацыяльных функцый музеяў. Характарыстыка сучаснага становішча музейнай справы ў Рэспубліцы Беларусь.

Тэма 4. Класіфікацыя і тыпалогія музеяў. Патрэба ў класіфікацыі музеяў. Сістэмы класіфікацыі музеяў і іх характарыстыка. Профільныя групы музеяў. Комплексныя музеі.

Тэма 5. Асноўныя напрамкі музейнай дзейнасці.

Навукова-даследчая праца. Задачы і напрамкі навукова-даследчай працы. Вывучэнне музейных помнікаў. Музеязнаўчыя пошукі. Кансервацыя і рэстаўрацыя музейных прадметаў. Формы прэзентацыі і публікацыі музейных даследаванняў.

Фондавая праца музеяў. Патрабаванні да музейных фондаў. Напрамкі фондавай работы. Паняцце аб музейным прадмеце і іх тыпах. Вызначэнне музейнай каштоўнасці прадметаў. Асноўныя і навукова-дапаможныя фонды музея. Музейная калекцыя – ядро асноўнага фонду. Камплектаванне музейных фондаў, яго мэты, спосабы і формы рэалізацыі. Структура камплектавання музейных фондаў, яго этапы. Улік музейных фондаў. Захоўванне музейных прадметаў: задачы, рэжым, сістэмы захоўвання.

Экспазіцыйная работа музеяў. Музейная экспазіцыя, яе прызначэнне і прынцыпы пабудовы. Экспазіцыйныя матэрыялы. Экспанат. Выкарыстанне інфармацыйных тэхналогій у экспазіцыйнай практыцы. Метады і паслядоўнасць этапаў пабудовы экспазіцыі.

Экскурсійная работа. Паняцце экскурсіі. Класіфікацыя экскурсій. Патрабаванні да зместу экскурсіі. Этапы падрыхтоўкі экскурсіі. Методыка правядзення экскурсіі.

Культурна-рэкрэацыйная дзейнасць музеяў. Музейная педагогіка як аснова культурна-дасугавай дзейнасці музеяў. Аб'ект і прадмет музейнай педагогікі. Мэты і задачы музейнай педагогікі. Музейная культура і музейная камунікацыя. Прынцыпы ажыццяўлення музейнай камунікацыі. Музейныя педагогічныя тэхналогіі. Стварэнне адукацыйнай прасторы “музей – школа – музей”. Формы культурна-адукацыйнай дзейнасці музеяў. Формы культурна-адукацыйнай работы з дзіцячай аўдыторыяй.

Тэма 6. Музеі ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі: асаблівасці стварэння і функцыянавання.

Арганізацыя работы школьнага музея. Мэты і асаблівасці дзейнасці школьнага музея. Умовы, неабходныя для яго адкрыцця і функцыянавання. Функцыі і галоўныя напрамкі работы школьнага музея. Профілі музеяў ва ўстановах адукацыі. Дакументацыя школьнага музея. Дзейнасць савета музея па зборы, уліку і захаванню матэрыялаў асноўнага і навукова-дапаможнага фондаў. Экспазіцыя школьнага музея, асаблівасці яе фарміравання.

Выкарыстанне матэрыялаў школьнага музея ў вучэбнай і выхаваўчай рабоце. Краязнаўчы матэрыял на ўроках гісторыі і грамадазнаўства. Метадычныя патрабаванні да правядзення вучэбных заняткаў у музеі. Асноўныя формы арганізацыі пазакласнай і пазашкольнай работы на базе школьнага музея. Музей як база для самастойнай даследчай працы вучняў.

Азнаямленне з дзейнасцю музея на базе ўстановы агульнай сярэдняй адукацыі. Наведванне школьнага музея, знаёмства з арганізацыяй яго работы. Падрыхтоўка справаздачы пра наведванне.

Раздзел III. Методы арганізацыі экскурсійна-краязнаўчай работы

Тэма 1. Пазакласная і пазашкольная работа па гісторыі як састаўная частка адукацыйнага працэсу па прадмету. Планаванне пазакласнай і пазашкольнай работы. Сучасныя тэхналогіі і формы яе правядзення (праектная дзейнасць, вывучэнне кейсаў, квесты і г.д.).

Тэма 2. Экскурсійна-краязнаўчая работа ў адукацыйным працэсе па гісторыі Беларусі. Праграмае і пазпраграмае краязнаўства. Краязнаўчы матэрыял на ўроках гісторыі. Урокі “Наш край”. Правядзенне ўрокаў-экскурсій і іншых форм урока, заснаваных на выкарыстанні краязнаўчага матэрыялу. Збіранне і назапашванне настаўнікамі гісторыі краязнаўчага матэрыялу. Факультатывыя заняткі па краязнаўстве, формы іх правядзення.

Тэма 3. Асноўныя формы пазакласнай гісторыка-краязнаўчай работы ў школе. Масавая, групавая і індывідуальная работа па краязнаўстве і іх узаемасувязь. Гурток як асноўная форма арганізацыі пазакласнай краязнаўчай работы. Планаванне, састаў і змест працы гуртка. Экскурсіі,

экспедыцыі і паходы па родным краі, іх падрыхтоўка, правядзенне, афармленне матэрыялаў, падвядзенне вынікаў. Грамадска-карысная праца ў час паходаў і экспедыцый. Гісторыка-краязнаўчыя вечары, канферэнцыі, алімпіяды, віктарыны, выстаўкі. Выпуск газет, стварэнне прэзентацый, электронных даведнікаў і веб-рэсурсаў.

Тэма 4. Экскурсія як метада навучання. Месца экскурсіі ў структуры пазакласнай і пазашкольнай вучэбнай работы. Месца экскурсіі ў структуры краязнаўчай работы. Гісторыка-краязнаўчая экскурсія. Экскурсіі агульныя і тэматычныя. Формы арганізацыі экскурсіі. Асаблівасці экскурсій у залежнасці ад уключанасці ў вучэбны працэс. Галоўныя этапы падрыхтоўкі экскурсіі: вызначэнне мэты і тэмы экскурсіі, збор матэрыяла, адбор і вывучэнне экскурсійных аб'ектаў, распрацоўка маршрута, падрыхтоўка тэкста і метадычнай распрацоўкі экскурсіі. Метадычныя прыёмы паказа аб'ектаў і расказа. Папярэдні агляд, аналіз, рэканструкцыя, лакалізацыя падзей, параўнанне, дэманстрацыя. Расказ па тэме экскурсіі: ад асобнага да агульнага ці ад агульнага да асобнага. Праблемная форма выкладання вуснага матэрыяла. Прыёмы вуснага выкладання матэрыяла: экскурсійная даведка, славесная рэканструкцыя, думачэнне, характарыстыка, каменціраванне, гутарка. Тэхніка правядзення экскурсіі. Асаблівасці падрыхтоўкі, арганізацыі і метадыкі правядзення экскурсій для дзяцей.

Тэма 5. Асноўныя патрабаванні да экскурсавода. Метадычная работа экскурсавода. Распрацоўка цыклаў экскурсій. Метадыка правядзення агляднай экскурсіі па канкрэтным аб'екту (гораду). Метадыка правядзення тэматычнай экскурсіі па гораду.

Тэма 6. Бібліяграфія па экскурсійна-краязнаўчай рабоце. Пошук і адбор літаратуры. Выбар тэмы даследавання. План-тэзісы. Правілы цытавання, спасылкі. Спіс літаратуры. Афармленне навуковай краязнаўчай работы.

Вучэбна-метадычная карта вучэбнай дысцыпліны “Тэорыя і практыка экскурсійна-краязнаўчай работы”

Нумар п/п	Назва раздзела, тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін					Самастойная (пазааўдыторная) работа	Літаратура	Форма кантролю ведаў
		Лекцыі	Практычныя заняткі	Семінарскія заняткі	Лабараторныя заняткі	Кіруемая самастойная работа			
2 семестр									
I.	Навукова-метадычныя асновы арганізацыі экскурсійна-краязнаўчай работы	10	-	10		12	26		залік
1.	Экскурсійна-краязнаўчая работа ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі. Прынцыпы, метады і формы арганізацыі экскурсійна-краязнаўчай работы. Яе сувязь з адукацыйна-выхаваўчым працэсам. Планаванне экскурсійна-краязнаўчай работы.	2		2				[1; 4; 5]	Даклады на семінарах
2.	Выбар тэматыкі краязнаўчага пошуку. Збор і назапашванне настаўнікам гісторыі краязнаўчага матэрыялу. Вывучэнне	2		2				[1; 4; 5]	Даклады на семінарах

	крыніц інфармацыі краязнаўчага пошуку.								
3.	Галоўныя накірункі арганізацыі краязнаўчай работы ў школе. Вывучэнне гісторыі сям'і, школы, бліжэйшай мясцовасці. Экскурсійная работа ў турысцкай дзейнасці вучняў. Методыка складання турысцка-краязнаўчых маршрутаў.	2		2				[1; 4; 11; 12]	Абарона індывідуальных заданняў
4.	Экскурсійна-краязнаўчая работа ў праектнай дзейнасці вучняў. Распрацоўка пошукавых заданняў па розных напрамках краязнаўчага пошуку: гістарычных і маляўнічых месцаў, помнікаў прыроды і культуры, прыродаахоўных аб'ектаў. Афармленне дакументацыі па выніках пошуку.			2		4		[5; 11; 12]	Даклады на семінарах
5.	Экскурсійна-краязнаўчая работа ў турысцкай дзейнасці вучняў. Экскурсійнае абслугоўванне як складнік турыстычнага абслугоўвання вучняў. Характарыстыка турысцкіх паслуг. Індывідуальныя і			2		2		[5]	Даклады на семінарах

	групавыя туры. Віды тураў у залежнасці ад асноўнай мэты: пазнавальныя, рэкрэацыйныя, аздараўляльныя, аматарскія, забаўляльныя, азнаямленчыя, спецыялізаваныя.								
6.	Інфармацыйна-камп'ютарныя тэхналогіі ў арганізацыі экскурсійна-краязнаўчай работы. Тэхнічныя сродкі, выкарыстоўваемыя ў экскурсійнай дзейнасці. Выкарыстанне камп'ютарных праграм, інтэрнэт-рэсурсаў, электронных бібліятэк. Завочная (віртуальная) экскурсія, метадыка яе падрыхтоўкі і правядзення. Складанне краязнаўчых слоўнікаў, даведнікаў, буклетаў, прэзентацый.	2				4		[8; 9; 10]	Абарона індыўідуальных заданняў
7.	Экскурсійныя рэсурсы і краязнаўчы патэнцыял Рэспублікі Беларусь для арганізацыі экскурсійна-краязнаўчай работы ў адукацыйным працэсе па гісторыі. Памятныя месцы, помнікі прыроды, гісторыі і культуры. Выяўленне экскурсійных магчымасцяў	2				2		[1; 6]	Абарона індыўідуальных заданняў

	свайго края, іх вивучэнне і выкарыстанне ў краязнаўчай дзейнасці.								
	Усяго:	10	-	10	-	12	26		залік
4 семестр									
II.	Асновы музеязнаўства	30	-	22	-	8	6		экзамен
1.	Музеязнаўства як навуковая дысцыпліна. Аб'ект, прадмет і метады музеязнаўства. Музеязнаўства як міждысцыплінарная навука. Гістарычныя, тэарэтычныя, крыніцазнаўчыя і прыкладныя складнікі музеязнаўства. Адлюстраванне станаўлення і развіцця музеялагічных ведаў у вучэбнай і навуковай літаратуры.	2						[2]	
2.	Гістарыяграфія музеязнаўства. Навуковая, вучэбная, даведачная і перыядычная літаратура па музеях і музеязнаўству. Манаграфіі. Зборнікі артыкулаў савецкіх і сучасных расійскіх аўтараў. Выданні вучэбнага характэру. Навуковая і	2						[2]	

	вучэбная літаратура па музейзнаўстве ў Рэспубліцы Беларусь.								
3.	Гісторыя музейнай справы ў Беларусі.								Даклады на семінарах
3.1.	<i>Зараджэнне музейнай справы ў XI — пачатку XX ст.</i> Перадмузейнае збіральніцтва і прыватнае калекцыянаванне да сярэдзіны XIX ст. Старажытнабеларускае збіральніцтва. Княжацкія і манастырскія зборы старажытнасцяў. Скарбніца вялікіх князёў літоўскіх у Вільні. Узнікненне збору Радзівілаў у Нясвіжскім замку. Зборы Сапегаў, Астрожскіх. Ідэалогія Асветніцтва і развіццё прыватнага збіральніцтва ў Беларусі. Музеі навучальных устаноў на беларускіх землях у другой палове XVIII ст. Элементы ваенных калекцый у магнацкіх зборах (Нясвіж, Дзярэчын і інш.). Мастацкія галерэі і натуральныя зборы. І. Храптовіча, А. Тызенгаўз. Росквіт прыватных калекцый у Беларусі ў першай палове	4	2		2		[2]		

<p>XIX ст. Браты Я. і К. Тышкевічы. Роля прыватнага збіральніцтва ў Беларусі ва ўмовах адсутнасці агульнадаступных музеяў. Калекцыя М. Румянцава ў Гомельскім палацы. Стварэнне і дзейнасць сельскагаспадарчага музея ў Горы-Горацкім земляробчым інстытуце. Узнікненне Віленскага музея старажытнасцей і яго роля ў захаванні і папулярызацыі нацыянальнай гісторыка-культурнай спадчыны. Дзейнасць навуковых і царкоўна-археалагічных таварыстваў, архіўных камісій, земстваў, навучальных устаноў па стварэнні музеяў у канцы XIX – пачатку XX ст. Роля інтэлігенцыі ў развіцці музейнай справы. Дзейнасць Е.Р. Раманава. Прыватнае збіральніцтва: І. Луцкевіч, В. Федаровіч, Э. Гутэн-Чапскі, А. Ельскі, Р. Татур. Музейная сетка Беларусі напярэдадні I Сусветнай вайны.</p>								
---	--	--	--	--	--	--	--	--

3.2.	<p>Станаўленне музейнай справы ў 1917—1941 гг. Першыя заканадаўчыя акты савецкага ўрада ў галіне музейнай справы. Стварэнне дзяржаўнага музейнага фонду. Заканадаўчая база і арганізацыйнае кіраўніцтва музейнай дзейнасцю ў БССР. Беларускі дзяржаўны музей і яго аддзяленні. Музеі і краязнаўчы рух. Першы Усерасійскі музейны з'езд і яго ўплыў на развіццё музейнай справы ў ССРСР. Звядзенне задач музейнай дзейнасці да задач палітасветы. Ідэалагізацыя і палітызацыя музейнай справы. Дзяржаўныя музеі БССР. Грамадскія краязнаўчыя музеі. Музеі і музейная справа ў Заходняй Беларусі.</p>	2		2				[2]	Выкананне тэставых заданняў
3.3.	<p>Развіццё музейнай справы ў 1944–1991 гг. Страты музеяў БССР у час Вялікай Айчыннай вайны. Стварэнне Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны, Дзяржаўнага літаратурнага</p>	2		2		2		[2]	Рэйтынгавая кантрольная работа № 1

	<p>музея Я. Купалы, аднаўленне Дзяржаўнага мастацкага музея БССР і інш. Роля і месца ваенна-патрыятычнай тэматыкі ў камплектаванні музейных калекцый. Адкрыццё Музея абароны Брэсцкай крэпасці. Мемарыяльныя музеі. Дзяржаўны музей БССР – галоўны цэнтр па вывучэнні гісторыка-культурнай і прыроднай спадчыны рэспублікі. Дзяржаўны музей гісторыі рэлігіі і атэізму, Беларускі дзяржаўны музей народнай архітэктуры і побыту, Музей старажытнабеларускай культуры АН БССР, Веткаўскі раённы краязнаўчы музей. Аб'яднанне літаратурных музеяў БССР. Музей гісторыі тэатральнай і музычнай культуры. Музеі-запаведнікі. Найбуйнейшыя ведамасныя і грамадскія музеі. Музейны фонд Беларусі.</p>								
3.4.	<p><i>Музейная справа у Беларусі на мяжы XX і XXI ст.</i> Дзейнасць музеяў Рэспублікі</p>	2				2		[2]	Даклады на семінарах

	Беларусь ва ўмовах дзяржаўнага суверэнітэту. Пераацэнка сацыяльных функцый музеяў. Характарыстыка сучаснага становішча музейнай справы ў Рэспубліцы Беларусь.							
4.	Класіфікацыя і тыпалогія музеяў. Патрэба ў класіфікацыі музеяў. Сістэмы класіфікацыі музеяў і іх характарыстыка. Профільныя групы музеяў. Комплексныя музеі.	2					[1]	
5. 5.1.	Асноўныя напрамкі музейнай дзейнасці. Навукова-даследчая праца. Задачы і напрамкі навукова-даследчай працы. Вывучэнне музейных помнікаў. Музеязнаўчыя пошукі. Кансервацыя і рэстаўрацыя музейных прадметаў. Формы прэзентацыі і публікацыі музейных даследаванняў.	2					[1; 4; 14]	
5.2.	Фондавая праца музеяў. Патрабаванні да музейных фондаў. Напрамкі фондавай работы. Паняцце аб музейным прадмеце і яго тыпах. Вызначэнне музейнай каштоўнасці прадметаў.	2	2				[1; 4; 14]	Даклады на семінарах

	Асноўны і навукова-дапаможны фонды музея. Музейная калекцыя – ядро асноўнага фонду. Камплектаванне музейных фондаў, яго мэта, спосабы і формы рэалізацыі. Структура камплектавання музейных фондаў, яго этапы. Улік музейных фондаў. Захоўванне музейных прадметаў: задачы, рэжым, сістэмы захоўвання.							
5.3.	Экспазіцыйная работа музеяў. Музейная экспазіцыя, яе прызначэнне і прынцыпы пабудовы. Экспазіцыйныя матэрыялы. Экспанат. Выкарыстанне інфармацыйных тэхналогій у экспазіцыйнай практыцы. Метады і паслядоўнасць этапаў пабудовы экспазіцыі.	2		2		2	[1; 4; 14]	Выкананне практычных заданняў
5.4.	Экскурсійная работа. Паняцце экскурсіі. Класіфікацыя экскурсій. Патрабаванні да зместу экскурсіі. Этапы падрыхтоўкі экскурсіі. Методыка правядзення экскурсіі.	2		2			[1; 3; 4; 14]	Рэйтынгавая кантрольная работа № 2
5.5.	Культурна-рэкрэацыйная дзейнасць музеяў. Музейная	2		2				Абарона індывідуальных

	<p>педагогіка як аснова культурна-дасугавай дзейнасці музеяў. Аб'ект і прадмет музейнай педагогікі. Мэты і задачы музейнай педагогікі. Музейная культура і музейная камунікацыя. Прынцыпы ажыццяўлення музейнай камунікацыі. Музейныя педагогічныя тэхналогіі. Стварэнне адукацыйнай прасторы “музей – школа – музей”. Формы культурна-адукацыйнай дзейнасці музеяў. Формы культурна-адукацыйнай работы з дзіцячай аўдыторыяй.</p>							[1; 4; 13]	заданняў
6. 6.1.	<p>Музеі ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі: асаблівасці і функцыянавання. Арганізацыя работы школьнага музея. Мэты і асаблівасці дзейнасці школьнага музея. Умовы, неабходныя для яго адкрыцця і функцыянавання. Функцыі і галоўныя напрамкі работы школьнага музея. Профілі музеяў ва ўстановах</p>	2		2				[1; 4; 14]	Даклады на семінарах

	адукцыі. Дакументацыя школьнага музея. Дзейнасць савета музея па зборы, уліку і захаванню матэрыялаў асноўнага і навукова-дапаможнага фондаў. Экспазіцыя школьнага музея, асабліваці яе фарміравання.								
6.2.	Выкарыстанне матэрыялаў школьнага музея ў вучэбнай і выхаваўчай рабоце. Краязнаўчы матэрыял на ўроках гісторыі і грамадазнаўства. Метадычныя патрабаванні да правядзення вучэбных заняткаў у музеі. Асноўныя формы арганізацыі пазакласнай і пазашкольнай работы на базе школьнага музея. Музей як база для самастойнай даследчай працы вучняў.	2		2				[1; 4; 14]	Рэйтынгавая кантрольная работа № 3
6.3.	Азнямленне з дзейнасцю музея на базе ўстановы агульнай сярэдняй адукацыі. Наведванне школьнага музея, знаёмства з арганізацыяй яго работы. Падрыхтоўка справаздачы пра наведванне.			4				[1; 4; 14]	Даклады на семінарах
	Усяго:	30	-	22	-	8	64		экзамен

5 семестр									
Ш.	Методыка арганізацыі экскурсійна-краязнаўчай работы	16	-	24	-	10	54		экзамен
1.	Пазакласная і пазашкольная работа па гісторыі як састаўная частка адукацыйнага працэсу па прадмету. Планаванне пазакласнай і пазашкольнай работы. Сучасныя тэхналогіі і формы яе правядзення (праектная дзейнасць, вывучэнне кейсаў, квесты і г.д.).	2		2				[1; 4; 14]	Даклады на семінарах
2.	Экскурсійна-краязнаўчая работа ў адукацыйным працэсе па гісторыі Беларусі. Праграмнае і пазпраграмнае краязнаўства. Краязнаўчы матэрыял на ўроках гісторыі. Урокі “Наш край”. Правядзенне ўрокаў-экскурсій і іншых форм урока, заснаваных на выкарыстанні краязнаўчага матэрыялу. Збіранне і назапашванне настаўнікамі гісторыі краязнаўчага матэрыялу. Факультатыўныя заняткі па краязнаўстве, формы іх правядзення.	2		4		2		[1; 4; 7; 12; 14]	Абарона выкананых у рамках самастойнай работы індывідуальных заданняў

3.	<p>Асноўныя формы пазакласнай гісторыка-краязнаўчай работы ў школе. Масавая, групавая і індывідуальная работа па краязнаўстве і іх узаемасувязь. Гурток як асноўная форма арганізацыі пазакласнай краязнаўчай работы. Планаванне, састаў і змест працы гуртка. Экскурсіі, экспедыцыі і паходы па родным краі, іх падрыхтоўка, правядзенне, афармленне матэрыялаў, падвядзенне вынікаў. Грамадска-карысная праца ў час паходаў і экспедыцый. Гісторыка-краязнаўчыя вечары, канферэнцыі, алімпіяды, віктарыны, выстаўкі. Выпуск газет, стварэнне прэзентацый, электронных даведнікаў і веб-рэсурсаў.</p>	2	4	2				[1; 4; 5; 14]	Рэйтынгавая кантрольная работа № 1
4.	<p>Экспурсія як метад навучання. Месца экскурсіі ў структуры пазакласнай і пазашкольнай вучэбнай работы. Месца экскурсіі ў структуры краязнаўчай работы. Гісторыка-</p>	6	4	4				[1; 3; 4; 6; 14]	Рэйтынгавая кантрольная работа № 2

<p> краязнаўчая экскурсія. Экскурсіі агульныя і тэматычныя. Формы арганізацыі экскурсіі. Асаблівасці экскурсій у залежнасці ад уключанасці ў вучэбны працэс. Галоўныя этапы падрыхтоўкі экскурсіі: вызначэнне мэты і тэмы экскурсіі, збор матэрыяла, адбор і вывучэнне экскурсійных аб'ектаў, распрацоўка маршрута, падрыхтоўка тэкста і метадычнай распрацоўкі экскурсіі. Метадычныя прыёмы паказа аб'ектаў і расказа. Папярэдні агляд, аналіз, рэканструкцыя, лакалізацыя падзей, параўнанне, дэманстрацыя. Расказ па тэме экскурсіі: ад асобнага да агульнага ці ад агульнага да асобнага. Праблемная форма выкладання вуснага матэрыяла. Прыёмы вуснага выкладання матэрыяла: экскурсійная даведка, славесная рэканструкцыя, тлумачэнне, характарыстыка, каменціраванне, гутарка. </p>									
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	Тэхніка правядзення экскурсіі. Асаблівасці падрыхтоўкі, арганізацыі і метадыкі правядзення экскурсій для дзяцей.								
5.	Асноўныя патрабаванні да экскурсавода. Метадычная работа экскурсавода. Распрацоўка цыклаў экскурсій. Методыка правядзення агляднай экскурсіі па канкрэтнаму аб'екту (гораду). Методыка правядзення тэматычнай экскурсіі па гораду.	2		6				[1; 3; 4; 6; 14]	Рэйтынгавая кантрольная работа № 3
6.	Бібліяграфія па экскурсійна-краязнаўчай рабоце. Пошук і адбор літаратуры. Выбар тэмы даследавання. План-тэзісы. Правілы цытавання, спасылкі. Спіс літаратуры. Афармленне навуковай краязнаўчай работы.	2		4		2		[4; 9; 12]	Выканане практычных заданняў
	Усяго:	16	-	24	-	10	54		экзамен
	Усяго па дысцыпліне:	56	-	56	-	30	144		

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

Літаратура

Асноўная

1. Гістарычнае краязнаўства Беларусі: вучэбна-метадычны дапаможнік / І.І. Багдановіч, А.А. Корзюк [і інш.]; пад рэд. А.А. Корзюка. – Гродна: ЮрСаПринт, 2014. – 220 с.
2. Гужалоўскі, А.А. Гісторыя музейнай справы Беларусі: вуч.-метад. дапам. / А.А. Гужалоўскі. – Мінск: БДУ, 2012. – 303 с.

Дадатковая

3. Залуцкая, В.Л. Вучэбныя экскурсіі: падрыхтоўка і правядзенне: метад. рэк. / В.Л. Залуцкая. – Мінск: БДПУ, 2009. – 57 с.
4. Корзюк, А.А. Арганізацыя краязнаўчай работы пры вывучэнні гісторыі Беларусі ў сярэдняй школе: дапаможнік для педагогаў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі / А. А. Корзюк. – Мазыр: Белы Вецер, 2015. – 98 с.
5. Прокопович, И.М. И край родной открыт тайны: система школьного краеведения / И.М. Прокопович. – Минск: Четыре четверти, 2006. – 124 с.
6. Цецохо, С.П. Экскурсоведение: учеб. пособие / С.П. Цецохо, В.К. Нестерович, Л.В. Сакун. – Минск: БГУФК, 2009.
7. Горбацевич, Л.А. Использование краеведческого материала на уроках истории Беларуси / Л.А. Горбацевич // Гісторыя і грамадазнаўства. – 2013. - № 10. – С. 48–56.
8. Зайцева, А.И. Современные средства представления в экспозиционном пространстве музея: новый музейно-педагогический компонент / А.И. Зайцева // Гісторыя і грамадазнаўства. – 2013. - № 8. – С. 60–67.
9. Ліхараў, І. Інфармацыйнае суправаджэнне краязнаўства / І. Ліхараў // Беларускі гістарычны часопіс. – 2009. - № 7. – С. 53–60.
10. Морозова, И.А. Музейная педагогика в Сети / И.А. Морозова // Преподавание истории в школе. – 2007. - № 8. – С. 22–24.
11. Персин, А.И. Краеведческая работа в школьных музеях / А.И. Персин // Преподавание истории и обществознания в школе. – 2009. - № 10. – С. 42–47.
12. Станиславович, М.А. Краеведческая работа: от любознательности к научному поиску / М.А. Станиславович // Гісторыя і грамадазнаўства. – 2013. - № 4. – С. 35–38.
13. Столяров, Б.А. Музейная педагогика: история, теория, практика / Б.А. Столяров. – М.: Высшая школа, 2004. – 216 с.

14. Школьный музей / сост. О.Л. Залуцкая, Н.Е. Луйгас. – Минск: «Красико-Принт», 2007. – 176 с.

Пералік выкарыстоўваемых сродкаў дыягностыкі вынікаў вучэбнай дзейнасці

Для дыягностыкі кампетэнцый выкарыстоўваюцца наступныя формы:

1. Вусная форма:

- даклады на семінарах;
- абарона на семінарах выкананых індывідуальных заданняў;
- вусны залік.

2. Пісьмовая форма:

- тэсты;
- выкананне рэйтынгавых кантрольных работ.

3. Вусна-пісьмовая форма:

- абарона выкананых у рамках самастойнай работы індывідуальных заданняў;
- выкананне практычных заданняў на аўдыторных занятках

Пералік заданняў і кантрольных мерапрыемстваў кіруемай самастойнай работы студэнта па вучэбнай дысцыпліне

На кіруемую самастойную работу па вучэбнай дысцыпліне «Тэорыя і практыка экскурсійна-краязнаўчай работы» выносяцца наступныя тэмы, у рамках вывучэння якіх студэнтам прапануецца выкананне дыферэнцыраваных заданняў:

2 семестр

Тэма “Экскурсійна-краязнаўчая работа ў праектнай дзейнасці вучняў”
(4 г.)

Узровень узнаўлення ведаў: веданне тэрміналогіі па тэме.

Дастатковы ўзровень засваення матэрыялу: раскрываць сутнасць праектнай дзейнасці вучняў па краязнаўству.

Узровень прымянення ведаў на практыцы: распрацаваць пошукавае заданне для вучняў па аднаму з напрамкаў краязнаўчага пошуку.

Тэма “Экскурсійна-краязнаўчая работа ў турысцкай дзейнасці вучняў”
(2 г.)

Узровень узнаўлення ведаў: веданне тэрміналогіі па тэме.

Дастатковы ўзровень засваення матэрыялу: раскрываць сутнасць экскурсійна-краязнаўчай работы ў турысцкай дзейнасці вучняў.

Узровень прымянення ведаў на практыцы: распрацаваць краязнаўчы турысцкі маршрут.

Тэма “Інфармацыйна-камп’ютарныя тэхналогіі ў арганізацыі экскурсійна-краязнаўчай работы” (4 г.)

Узровень узнаўлення ведаў: веданне тэрміналогіі па тэме.

Дастатковы ўзровень засваення матэрыялу: характарызаваць інфармацыйна-камп’ютарныя тэхналогіі, якія выкарыстоўваюцца ў экскурсійна-краязнаўчай рабоце.

Узровень прымянення ведаў на практыцы: скласці віртуальную экскурсію па адным з краязнаўчых аб’ектаў і прэзентаваць яе ў групе.

Тэма “Экскурсійныя рэсурсы і краязнаўчы патэнцыял Рэспублікі Беларусь” (2 г.)

Узровень узнаўлення ведаў: веданне тэрміналогіі па тэме.

Дастатковы ўзровень засваення матэрыялу: ведаць асноўныя памятныя месцы, помнікі прыроды, гісторыі і культуры Рэспублікі Беларусь.

Узровень прымянення ведаў на практыцы: правесці ацэнку экскурсійных рэсурсаў і краязнаўчага патэнцыялу свайго населенага пункта.

4 семестр

Тэма “Зараджэнне музейнай справы ў XI — пачатку XX ст.” (2 г.)

Узровень узнаўлення ведаў: называць адметныя рысы развіцця музейнай справы ў дадзены перыяд.

Дастатковы ўзровень засваення матэрыялу: вылучаць асноўныя этапы станаўлення музейнай справы ў дадзены перыяд.

Узровень прымянення ведаў на практыцы: падрыхтаваць мультымедычную прэзентацыю па тэме занятку.

Тэма “Развіццё музейнай справы ў 1944–1991 гг.” (2 г.)

Узровень узнаўлення ведаў: называць адметныя рысы развіцця музейнай справы ў дадзены перыяд.

Дастатковы ўзровень засваення матэрыялу: вылучаць асноўныя этапы станаўлення музейнай справы ў дадзены перыяд.

Узровень прымянення ведаў на практыцы: падрыхтаваць мультымедычную прэзентацыю па тэме занятку.

Тэма “Музейная справа у Беларусі на мяжы XX і XXI ст.” (2 г.)

Узровень узнаўлення ведаў: называць адметныя рысы развіцця музейнай справы ў дадзены перыяд.

Дастатковы ўзровень засваення матэрыялу: вылучаць асноўныя этапы станаўлення музейнай справы ў дадзены перыяд.

Узровень прымянення ведаў на практыцы: падрыхтаваць мультымедычную прэзентацыю па тэме занятку.

Тэма “Экспазіцыйная работа музеяў” (2 г.)

Узровень узнаўлення ведаў: веданне тэрміналогіі па тэме.

Дастатковы ўзровень засваення матэрыялу: ведаць прызначэнне і прынцыпы пабудовы музейнай экспазіцыі.

Узровень прымянення ведаў на практыцы: распрацаваць прыкладны тэматыка-экспазіцыйны план выставы па гісторыі свайго населенага пункта.

5 семестр

Тэма “Экскурсійна-краязнаўчая работа ў адукацыйным працэсе па гісторыі Беларусі” (2 г.)

Узровень узнаўлення ведаў: ведаць асноўныя формы экскурсійна-краязнаўчай работы ў адукацыйным працэсе па гісторыі Беларусі.

Дастатковы ўзровень засваення матэрыялу: ведаць метадычныя ўмовы арганізацыі і правядзення асноўных форм экскурсійна-краязнаўчай работы ў адукацыйным працэсе па гісторыі Беларусі.

Узровень прымянення ведаў на практыцы: распрацаваць сцэнарый урока па гісторыі Беларусі “Наш край” або з выкарыстаннем краязнаўчага матэрыялу.

Тэма “Асноўныя формы пазакласнай гісторыка-краязнаўчай работы ў школе” (2 г.)

Узровень узнаўлення ведаў: ведаць асноўныя формы пазакласнай гісторыка-краязнаўчай работы ў школе

Дастатковы ўзровень засваення матэрыялу: ведаць метадычныя ўмовы арганізацыі і правядзення асноўных форм пазакласнай гісторыка-краязнаўчай работы ў школе.

Узровень прымянення ведаў на практыцы: распрацаваць сцэнарый пазакласнага краязнаўчага мерапрыемства для вучняў сярэдняй школы.

Тэма “Экскурсія як метады навучання” (4 г.)

Узровень узнаўлення ведаў: веданне тэрміналогіі па тэме.

Дастатковы ўзровень засваення матэрыялу: ведаць метадычныя ўмовы арганізацыі і правядзення вучэбных экскурсій.

Узровень прымянення ведаў на практыцы: распрацаваць і правесці гісторыка-краязнаўчую экскурсію па памятных месцах г. Мінска.

Тэма “Бібліяграфія па экскурсійна-краязнаўчай рабоце” (2 г.)

Узровень узнаўлення ведаў: веданне тэрміналогіі па тэме.

Дастатковы ўзровень засваення матэрыялу: ведаць правілы і ўмовы складання бібліяграфіі па экскурсійна-краязнаўчай рабоце.

Узровень прымянення ведаў на практыцы: складаць бібліяграфію па экскурсійна-краязнаўчай рабоце.

Кантроль выкананай кіруемай самастойнай работы ажыццяўляецца ў выглядзе праверкі справаздач па выкананых заданнях з іх вуснай абаронай, індывідуальных гутарак, выніковага занятку.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

ПРОТОКОЛ СОГЛАСОВАНИЯ УЧЕБНОЙ ПРОГРАММЫ

Название учебной дисциплины, с которой требуется согласование	Название кафедры	Предложения об изменениях в содержании учебной программы учреждения высшего образования по учебной дисциплине	Решение, принятое кафедрой, разработавшей учебную программу (с указанием даты и номера протокола)
История Беларуси	Истории Беларуси и славянских народов	Добавить пункт “Деятельность научных и церковно-археологических обществ, архивных комиссий, земств, учебных заведений по созданию музеев в конце XIX – начале XX в.” в содержание темы “Зараджэнне музейнай справы ў XI — пачатку XX ст.”	Согласовано, протокол № 3 от 29.09.2016 г.